

Till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till
li.spn@regeringskansliet.se .

Diarienum: LI2023/03629

Stockholm den 10 juni 2024

Remissyttrande på betänkandet En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72)

Fastighetsägarna är en riksomfattande branschorganisation, som arbetar för en väl fungerande fastighetsmarknad med stort fokus på hållbarhet, stadsutveckling och trygghet. Fastighetsägarna har ca 13 000 medlemmar och dessa äger tillsammans ca 50 000 fastigheter för kontors-, handels-, industri-, samhälls- och bostadsändamål.

Fastighetsägarna Sverige ("Fastighetsägarna") har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på förslagen i rubricerat betänkande.

Allmänt

Fastighetsägarna har i detta remissvar valt att dela upp svaret i två delar. Första delen rör förändringar i PBL. Den andra delen rör förslaget att i LAV införa möjlighet för kommun/va-huvudman att förelägga om dagvattenåtgärd.

Fastighetsägarna kan **konstatera** att det i många fall är svårt att bedöma utredningens olika förslag och deras praktiska effekter, eftersom dessa blir beroende av skrivningar i förarbeten och vägledningar från myndigheter. Generellt **anser** vi att det, utöver utredningens skrivningar, krävs att ett eventuellt kommande lagstiftningsarbete ger ytterligare förtydliganden och ställningstaganden till stöd för statliga myndigheters vägledningar och kommunernas tillämpning.

Ett av utredningens syften är att förtydliga regelverket för hantering av dagvatten och skyfall. Tyvärr saknas flera väsentliga ställningstaganden och förtydliganden kring tillämpning av utredningens lagförslag. Bland annat borde utredningen på ett betydligt skarpare sätt ha markerat att hantering av dagvatten i täta stadsmiljöer till helt övervägande del behöver ske genom kommunala anläggningar. Erfarenhet visar att ansvaret för anläggningar som är tekniskt avancerade, kräver löpande tillsyn och skötsel, eller som hanterar flöden från omgivningen, inte bör ligga hos enskilda. Tidigare statliga utredningar har uttalat att det är direkt olämpligt att kommuner i olika genomförandeavtal överför denna typ av anläggningar på enskilda. Detta borde tydligt ha stadfästs även i denna utredning för att undvika otydlighet.

Vad gäller anordningar specifikt för skyfallshantering både noterar och välkomnar Fastighetsägarna att utredningen markerar att ansvaret för sådana anordningar normalt sett inte bör läggas på enskilda.

Remissvar del 1: Förslag rörande PBL

Utredningen anser att hanteringen av dagvatten bör ses som ett eget allmänt intresse genom att 2 kap. 6 § PBL kompletteras med ett krav att vid planläggning och bygglovsprövning ska bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till möjligheterna att hantera dagvatten.

Fastighetsägarnas yttrande

Fastighetsägarna **tillstyrker** förslaget men vill understryka att vid stadsbyggnad måste dessa krav avseende dagvattenhantering hanteras vid planläggning och då, som för alla intressen, noga vägas mot andra krav/behov, för att landa i ett lämpligt och godtaget sätt att bebygga området (byggrätten). Fastighetsägarna **efterlyser** här ett förtydligande att vid bygglovsprövning i nya detaljplaner får inte uppkommande krav avseende dagvattenhantering få som konsekvens att byggrätten inte kan nyttjas fullt ut.

Planbestämmelser om skyddsåtgärder

I 4 kap. 12 § PBL föreslås att en detaljplan ska kunna ha bestämmelser om skyddsåtgärder för att motverka otillåten påverkan på vattenmiljön. Det exemplifieras med åtgärder för att förhindra infiltration av dagvatten i syfte att skydda grundvattnet eller åtgärder för att öka infiltration av dagvatten så att mängden dagvatten som når en recipient begränsas. Sistnämnda skydd ska exempelvis kunna uppnås genom att ange maximal andel hårdgjord yta. Vidare nämns att införa förbud mot tak eller fasadmateriäl som kan påverka vattenmiljön negativt. Utredningen anger även som exempel att genom planbestämmelse kräva inrättande av en ny anläggning för rening av dagvatten ”..nedströms i området i syfte att skydda ytvattenförekomster..”.

Fastighetsägarna vill **understryka** att i de fall ovannämnda planbestämmelser om skyddsåtgärder riktas mot enskild markägare måste åtgärden ligga inom planområdet samt på den mark som ägaren förfogar över. Rådighetsfrågan för planintressenter är här av ytterst relevans. Detta måste förtydligas.

Vad gäller planbestämmelser för att motverka brist på vatten anges bland annat möjlighet att ställa krav på uppsamling av dagvatten eller avsättning av havsvatten, i syfte att använda vattnet för spolning av toalett eller för bevattning. Ett annat exempel är krav på rening av dagvatten för att detta ska kunna användas som dricksvatten. Fastighetsägarna ser **begränsad** nytta av en sådan planbestämmelse och **ifrågasätter** förslaget.

Planbestämmelser om placering och utförande av dagvattenanläggningar

Utredningen föreslår att 4 kap. 16 § kompletteras med att det i fråga om dagvattenanläggningar kan bestämmas de krav på placering och utförande som behövs för att hantera dagvatten och vattenbrist samt för att inte överträda miljö kvalitetsnormer.

Utöver anläggningar på allmän plats ska kraven kunna gälla enskilda anläggningar på kvartersmark. För sådana anläggningar ska kunna ställas krav som minskar risken för översvämning av en allmän va-anläggning. I krav på fördröjning ska kunna preciseras hur detta sker med tanke på recipientens känslighet. I författningskommentaren sägs att krav som riktas mot enskild inte bör vara mer långtgående än att de kan uppfyllas med en ”enkel dagvattenlösning” samt att det ”inte är rimligt att enskilda dagvattenlösningar ska kunna hantera skyfall eller andra onormala dagvattenflöden.” Här måste klargöras att en till synes enkel dagvattenlösning (grävd damm etc.) ofta ändå är komplicerad och kostsam att utföra samt kräver långsiktig skötsel och tillsyn, inför framtida behov av ”renovering/rensning”. Även välmenande åtgärder kan leda till ineffektivitet och rättslig osäkerhet. Det är svårt att bedöma den enskilda åtgärdens effekt på den övergripande dagvattenhanteringen, vilket kan resultera i suboptimala lösningar och potentiellt rättsosäkra situationer för fastighetsägare.

Utöver ovanstående uttalanden i förarbeten borde utredningen ha presenterat en mer ingående analys och genomgång av vilka typer av dagvattenanläggningar som lämpar sig för enskilt ägande i olika bebyggelseområden. En sådan analys borde exempelvis ha utvärderat hur skötsel och funktion har fungerat för de dagvattenanläggningar som – ofta via avtal - tillkommit på kvartersmark i stadsutvecklingsområden.

Fastighetsägarna **hade gärna sett** att utredningen inhämtat mer kunskap och erfarenhet om fastighets- och bostadsutveckling. Fastighetsägarna deltog i utredningens referensgrupp och tillsammans med företrädare för JM påtalades detta. Trots det upplever Fastighetsägarna att förslaget på ett otillfredsställande sätt beaktar förutsättningar för de aktörer som bygger. Frågan behöver utredas vidare. Inför ett eventuellt fortsatt lagstiftningsarbete med vägledande lagkommentarer behöver göras mer ingående studier och överväganden i fråga om vilka tekniska lösningar som kan lämpa sig för enskilt ägande.

Bygglov eller startbesked villkoras med utförande av dagvattenanläggning

Utredningen föreslår att 4 kap. 14 § PBL förtydligas så att det framgår att lov eller startbesked kan villkoras med att en viss dagvattenanläggning, som ska anordnas och skötas av enskilda, ska vara utförd innan lov eller startbesked ges. I författningskommentaren sägs att den ändrade lagtexten inte ska ses som någon förändring av kommunens ansvar att ta omhand dagvatten om det, med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön, behöver ordnas i ett större sammanhang (6 § LAV).

Fastighetsägarna vill här återigen lyfta fram frånvaron av beaktande av planintressenters förutsättningar vid exploateringar och beslut om investering i stadsutveckling och vill **understryka** att de åtgärder i enskild regi som kan bli aktuella enligt 4 kap. 14 § PBL måste ligga inom planområdet och på mark som ägaren förfogar över. I annat fall skulle planens byggrätt inte längre gälla. I större planområden med flera olika fastighetsägare måste detta gälla för respektive fastighet så att en fastighetsägare inte hindrar en annan att genomföra sin del av planen.

Bygglov och tomtkrav i 8 kap. 9 § PBL

Utredningen föreslår att det i 8 kap. 9 § PBL tydliggörs att en obebyggd tomt som ska bebyggas ska ordnas så att det på tomten eller i närheten går att i skäligen utsträckning hantera dagvatten. Dagvattenhanteringen ska prövas i bygglovet även när det finns en detaljplan för området, men dagvattenhanteringen inte är reglerad i planen. I skrivningarna kring förslaget och hur det hanteras vid bygglovsprövning sägs, citat; "Prövningen i denna del bör dock inte begränsa den byggrätt som framgår av en befintlig plan."

Fastighetsägarna **anser** att den citerade formuleringen är mycket olycklig.

I ett eventuellt lagstiftningsarbete måste klargöras att den byggrätt som definieras enligt en detaljplan – och som representerar ett ekonomiskt värde - måste kunna utnyttjas fullt ut så länge planen gäller. Detta är en grundprincip i PBL-systemet som denna utredning ogrundat inte respekterar. Fastighetsägarna ser allvarligt på detta.

Fastighetsägarna **anser** att det krävs ett förtydligande om att krav vad gäller dagvattenhantering i samband med bygglovsprövning inom gällande detaljplan inte får begränsa byggrätten.

Åtaganden i exploateringsavtal

Utredningen föreslår ett förtydligande i 6 kap. 40 § PBL att åtaganden i exploateringsavtal får avse dagvattenanläggningar.

Fastighetsägarna vill här **påminna** om att bekostande eller utförande av dagvattenanläggningar sedan lång tid är vanligt förekommande åtaganden i exploateringsavtal. Samtidigt finns ett stort behov av mer utvecklade vägledningar för kommunernas tillåtna tillämpning av 6 kap. 40 § PBL. Utredningen borde därför ha lyft frågan om bestämmelsens tillämpning vad gäller dagvattenanläggningar.

Fastighetsägarna **menar** att utredningen borde ha klargjort att åtaganden i exploateringsavtal bara får avse bekostande eller utförande, men inte förvaltning. Vidare borde ha uppmärksamats att om exploatör bekostar eller utför kommunal dagvattenanläggning måste uttag via kommunens va-taxa justeras så att exploatör inte betalar dubbelt.

Vidare **efterlyser** Fastighetsägarna en analys av frågan om kostnadsfördelning via avtal när en dagvattenanläggning hanterar dagvattenflöden från flera områden, inom eller utanför detaljplanen. Principen för kostnadsfördelning via avtal bör vara densamma som om kostnader hade tagits ut via kommunens va-taxa, dvs att kostnader fördelas mellan alla som har nytta av anläggningen. Dvs, kostnader för dagvattenanordningar - liksom för gator – fördelas mellan de som har nytta av anordningarna och i proportion till brukandet (flöden). I de fall anordningarna hanterar dagvattenflöden även från områden utanför detaljplanen måste bestämmas hur stor andel av kostnaderna som ska hänföras till planområdet. Denna andel måste i nästa steg fördelas inbördes mellan fastigheter inom planen som ska nyttja dagvattenanordningarna.

Sammanfattningsvis **anser** Fastighetsägarna att utredningens överväganden och förslag rörande åtaganden i exploateringsavtal, givet frånvaron av beaktande av planintressenters förutsättningar vid exploateringar och beslut om investering i stadsutveckling, vara ofullständigt. I ett kommande lagstiftningsarbete är det ytterst angeläget att lägga fast ovannämnda principer samt klargöra att kommunen har ansvar för att exploateringsavtal följer dessa. Med ett sådant klargörande skulle undvikas många långdragna avtalsdiskussioner som försenar och fördyrar byggandet.

Förutom principer för fördelning av kostnader för dagvattenanordningar bör det i vidare beredning klargöras i vad mån kostnader för skyfallshantering överhuvudtaget ska kunna vara ett åtagande i exploateringsavtal enligt 6 kap. 40 § PBL eller om detta ska anses vara ett samhälleligt ansvar.

Det bör även förtydligas att kommunerna enligt 6 kap. 39 § PBL behöver klargöra och tillkännage principerna för ovannämnda kostnadsfördelningar i riktlinjer för exploateringsavtal, samt i andra relevanta dokument som dagvattenutredningar och vattentjänstplaner.

Remissvar del 2: Förslag om föreläggande om dagvattenåtgärd i LAV

Förslaget innebär tillägg och ändringar i 22 a §, 28 § och 47 a § Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) som ger kommuner möjlighet att förelägga en fastighetsägare att vidta eller underhålla dagvattenåtgärder.

Fastighetsägarnas yttrande

Fastighetsägarna **avstyrker** förslaget i dess nuvarande form.

Fastighetsägarna **anser** att placeringen av dessa bestämmelser i LAV är problematisk och att förslaget inte ligger inom ramen för LAV:s syfte, vilket är att reglera VA-huvudmannens ansvar för dagvattenhantering i bebyggd miljö samt fastighetsägares rätt att använda en allmän va-anläggning. LAV:s syfte är inte att reglera fastighetsägares ansvar för dagvattenhantering i bebyggd miljö.

Fastighetsägarna är **kritiska** till att fastighetsägares rätt till användning av den allmänna anläggningen ska begränsas om det inte oskäligt inskränker deras rätt. Fastighetsägarna menar att förslaget inte är betrakta som en begränsning av rätt att använda allmän va-anläggning. Utredningens förslag ska snarare betraktas som ett förslag att föra över delar av va-huvudmannens ansvar på enskilda. Fastighetsägarna kan inte se att utredningen givit skäl varför det ansvaret ska föras över på enskilda utöver det mycket tveksamma argumentet att flera VA-huvudmän inte lever upp till sitt nuvarande ansvar.

Fastighetsägarna **delar inte** utredningens bedömning att uppfattning att bestämmelsen tillgodoser ett sådant angeläget allmänt intresse som kan motivera ingrepp i egendomsskyddet om menar att utredningens slutsats kan ifrågasättas.

Fastighetsägarna **anser** att förslaget från Svenskt Vatten om en ny integrerad vattenresurslag är intressant och förtjänar att utredas vidare framför att införa 22 a §, 28 § och 47 a § Lagen om allmänna vattentjänster.

Fastighetsägarna **menar** att samhällets resiliens i att motstå skyfall är en beredskapsfråga som kräver en helt annan behandlingsmetod.

Slutligen **anser** Fastighetsägarna att regeringen bör invänta SOU "Ett samhälle anpassat till klimatförändringarna" (Dir. 2024:31)

Fastighetsägarnas synpunkter och kommentarer

Fastighetsägarna har ingått i utredningens referensgrupp och har vid de tillfällen som givits framfört sin syn på frågan om kommuner och va-huvudmäns ansvar för dagvatten. Dessa kan sammanfattas nedan.

Fastighetsägarna **menar** att utredningen inte motiverar varför enskilda fastighetsägare ska tvingas täcka upp för brister i VA-huvudmannens service genom suboptimering och inrättande av dagvattenanläggningar på kvartersmark. Förslaget går emot grundprincipen med allmänna anläggningar när vill man verka för enskilda lösningar.

Fastighetsägarna **anser** ett införande av möjlighet till föreläggande om dagvattenåtgärd är att urholka LAV och ansvarsförhållandena blir därmed betydligt svåra att utröna.

Ansvar för dagvattenhantering

I vattentjänstlagen finns särskilda ansvarsregler för hantering av dagvatten. Lagen reglerar kommunernas skyldigheter att ordna vattentjänster, det löpande förhållandet mellan VA-huvudmannen och fastighetsägare, samt deras respektive rättigheter och skyldigheter. VA-huvudmannen, som alltid är kommunen eller en av kommunen kontrollerad juridisk person, är skyldig att ordna dagvattenhanteringen genom en allmän VA-anläggning och ansvara för denna så länge behovet kvarstår. Om anläggningen inte uppfyller kraven, är VA-huvudmannen ersättningsskyldig för översvämningsskador.

Fastighetsägarna **befarar** att förslaget är ineffektivt då det förutsätter att enskilda fastighetsägare ska hantera dagvattenproblem som egentligen kräver övergripande lösningar. Speciellt i områden med tätare bebyggelse är det inte praktiskt möjligt för enskilda fastighetsägare att lösa dagvattenhanteringen på egen hand. Behovet är snarare att minska sammanblandningen av dagvatten och spillvatten genom förbättringar av den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägarna **menar** att det är föga troligt att VA-avgifter och kommunala skatter kommer kunna finansiera den nödvändiga dagvattenhanteringen i tätorter under ett förändrat klimat. Klimatförändringarna förväntas öka både intensiteten och frekvensen av kraftiga regn och översvämningar, vilket kräver betydande investeringar i dagvatteninfrastruktur. Dessa kostnader kan

inte rättvist eller effektivt överförs till enskilda fastighetsägare utan att skapa betydande ekonomiska bördor och ineffektiva lösningar.

Fastighetsägarna **framhåller** att VA-anläggningarna dras redan idag med en stor underhållsskuld och betydande kapacitetsbrister. Flera tidigare statliga utredningar har också fastställt att det eftersatta underhållet och det faktum att spill- och dagvatten samlas i så kallade kombinerade system är den största orsaken till bristande förmåga att hantera dagvatten. Utredningens förslag adresserar inget av dessa. Fastighetsägarna ser en överhängande risk att om förslaget genomförs kommer VA-huvudmännen att prioritera att förelägga fastighetsägare framför att säkerställa att de själva lever upp till LAV och sitt eget ansvar för en fungerande VA-anläggning. Fastighetsägarna **menar** att staten inte bör införa denna möjlighet för kommuner och VA-huvudmän att slippa ta sitt ansvar för fungerande VA-anläggningar.

Kommunen och VA-huvudmannen har huvudansvaret för att planera och hantera dagvatten på ett övergripande plan. Att förelägga enskilda fastighetsägare att vidta åtgärder kan leda till fragmenterade och ineffektiva lösningar. Det är mer kostnadseffektivt och systematiskt att kommunen tar ett helhetsansvar.

Att överföra ansvar till enskilda fastighetsägare kan leda till otydlighet och förvirring kring ansvarsfördelningen. Detta kan försvåra samordningen av effektiva åtgärder och öka risken för rättsliga tvister.

Enskilda fastighetsägare kan drabbas av betydande kostnader för åtgärder som de inte har kapacitet att genomföra på ett adekvat sätt. Detta kan leda till orättvisa ekonomiska bördor och sociala orättvisor.

Även om intentionen inte är att kommunen ska agera slentrianmässigt, **menar** Fastighetsägarna att det skapas en överhängande risk att det sker i praktiken. Det skulle krävas omfattande tillsyn och uppföljning för att säkerställa att varje föreläggande verkligen bidrar till förbättrad funktion eller säkerhet, vilket kan vara resurskrävande och svårt att upprätthålla.

Även välmenande åtgärder kan leda till ineffektivitet och rättslig osäkerhet. Det är svårt att bedöma den enskilda åtgärdens effekt på den övergripande dagvattenhanteringen, vilket kan resultera i suboptimala lösningar och potentiellt rättsosäkra situationer för fastighetsägare.

Utredningen föreslår fastighetsägares rätt till användning av den allmänna anläggningen ska begränsa om det inte oskäligt inskränker deras rätt.

Fastighetsägarna är **kritiska** till detta. Att begränsa enskilda fastighetsägares rättigheter måste ske med stor försiktighet och enligt proportionalitetsprincipen. Det finns risk för att förelägganden uppfattas som oskäliga inskränkningar, särskilt om nyttan av åtgärden inte står i proportion till kostnaden och besväret för fastighetsägaren. Det finns ofta alternativa, mindre ingripande lösningar som kan uppnå samma mål. Kommunen bör i första hand utforska och implementera sådana lösningar innan de pålägger fastighetsägare åtgärder som inskränker deras rättigheter.

Särskilt om skyddet av äganderätten

Fastighetsägarna vill här citera regeringen¹ :

”Skyddet av äganderätten vid klimatanpassningsåtgärder är centralt.”

Enligt 2 kap. 15 § regeringsformen är varje medborgares egendom tryggad mot att tvingas avstå sin egendom eller tåla att dess användning inskränks, förutom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Ett föreläggande om dagvattenåtgärder kan betraktas som en sådan inskränkning.

Grundlagen förutsätter att full ersättning ska ges vid inskränkningar av egendomsrätten. Om förelägganden medför betydande kostnader för fastighetsägare utan adekvat ersättning, strider detta mot grundlagens krav på full ersättning. Utredningen har inte tillräckligt beaktat denna aspekt, vilket gör förslaget juridiskt bristfälligt.

Att begränsa enskilda fastighetsägares rättigheter måste ske enligt proportionalitetsprincipen. Förelägganden som innebär betydande inskränkningar måste vara noggrant motiverade och proportionerliga i förhållande till det allmänna intresset. Utredningen har inte tillräckligt visat att föreläggandena uppfyller detta krav.

Innan en inskränkning av äganderätten kan motiveras, måste alla andra mindre ingripande alternativ ha undersökts och funnits otillräckliga. Utredningen har inte tillräckligt undersökt alternativa lösningar som inte inskränker fastighetsägares rättigheter i samma utsträckning.

För att inskränkningen ska vara rättfärdigad krävs att den är nödvändig för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Utredningen påstår att förelägganden om dagvattenåtgärder uppfyller detta krav, **men denna slutsats kan ifrågasättas.**

Utredningen har inte tillräckligt visat att förelägganden om dagvattenåtgärder är nödvändiga för att uppnå det allmänna intresset av att förbättra VA-anläggningens funktion och säkerhet. Det finns inte tillräcklig evidens för att sådana åtgärder på enskilda fastigheter skulle ha en betydande inverkan på den övergripande dagvattenhanteringen.

Den övergripande hanteringen av dagvatten bör ske genom systematiska och integrerade lösningar på kommunal nivå. Kommunen och VA-huvudmannen har redan ett ansvar att säkerställa att VA-anläggningarna fungerar effektivt. Att tvinga enskilda fastighetsägare att vidta åtgärder underminerar detta ansvar och leder till suboptimala lösningar.

Att lägga ansvaret för dagvattenåtgärder på enskilda fastighetsägare kan skapa betydande ekonomiska och administrativa bördor för dem. Detta är inte proportionerligt i förhållande till den potentiella nyttan för den allmänna VA-anläggningen. Dessutom kan sådana bördor skapa sociala och ekonomiska orättvisor, vilket strider mot principen om rättvis fördelning av offentliga insatser.

¹ Dir. 2024:31

Svenskt Vatten argumenterar för att VA-avgifter och kommunala skatter inte är tillräckliga för att finansiera dagvattenhantering i tätorter under ett förändrat klimat. Deras rekommendationer inkluderar att överväga annan lagstiftning och ny finansiering.

En mer hållbar finansieringsmodell är nödvändig för att säkerställa att dagvattenhanteringen kan genomföras effektivt och rättvist. Detta bör inte ske genom att överföra kostnaderna till enskilda fastighetsägare utan genom en samordnad insats som inkluderar statliga och kommunala resurser samt även gemensamt VA-kollektiv. Även frivilliga avtalslösningar är mer effektiva och har större utsikt till att nå framgång framför förelägganden.

Svenskt Vatten föreslår en integrerad vattenresurslag som kan hantera vattenresurser på ett mer sammanhållet sätt och underlätta samarbete mellan stat, kommuner, VA-huvudmän och andra berörda parter. Detta skulle skapa bättre förutsättningar för långsiktiga och effektiva lösningar. Relevans av dagvattenhantering och Sveriges motståndskraft mot skyfall och översvämningar

Dagvattenhantering och Sveriges motståndskraft mot skyfall och översvämningar är en alltför viktig fråga för att försöka lösas enbart via plan- och bygglagen (PBL) och lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Fastighetsägarna menar att detta är en beredskapsfråga som kräver en helt annan behandlingsmetod. Vi har nått vägs ände genom att "gräva där vi står". Därför finner Fastighetsägarna Svenskt Vattens förslag om en integrerad vattenresurslag intressant och stödjer att frågan byter departement till Minister för civilt försvar. Detta skulle möjliggöra en mer övergripande och samordnad strategi som kan hantera de komplexa utmaningar som klimatförändringarna medför.

Fastighetsägarna välkomnar "Ett samhälle anpassat till klimatförändringarna" (Dir. 2024:31) som har ett mer samarbetsorienterat ingångsvärde och därmed bättre förutsättningar att nå acceptans. Utredningen har som syfte att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att effektiva klimatanpassningsåtgärder ska kunna genomföras. Detta inkluderar att identifiera hinder för planering, genomförande och förvaltning av klimatanpassningsåtgärder samt möjliga finansieringsmodeller för att fördela kostnaderna mellan olika aktörer. En viktig del av utredningen är att särskilt beakta förutsättningarna för mellankommunal samverkan vid planering och genomförande av klimatanpassningsåtgärder som berör flera kommuner. Detta är kritiskt för att hantera klimatrelaterade risker som ofta sträcker sig över stora geografiska områden.

Sammanfattningsvis bör regeringen inte gå vidare med förslag kring urholkning av LAV utan invänta "Ett samhälle anpassat till klimatförändringarna" (Dir. 2024:31) samt utreda vidare Svenskt Vattens förslag om integrerad vattenresurslag då

FASTIGHETSÄGARNA SVERIGE

Anders Holmestig

Verkställande direktör

Rikard Silverfur

Chef Utveckling & Hållbarhet